

VALTUUSTOALOITE AVOIMEN VARHAISKASVATUKSEN PALVELUIDEN KEHITTÄMISESTÄ

Perheet ovat Kontiolahden kunnan rikkaus. Perheiden moninaisuus, hyvinvointi ja arjen sujuvuus ovat olleet kunnalle tärkeitä asioita jo vuosien ajan. Lakisääteisten palveluiden lisäksi kunta on tarjonnut lapsiperheille avoimen varhaiskasvatuksen palveluita sekä perheohjaajan tukea, jotka ovat täydentäneet kunnan perhepalveluiden kokonaisuutta ja tukeneet perheiden hyvinvointia.

Edellisellä valtuustokaudella avoimen varhaiskasvatuksen toimintaa supistettiin osana talouden sopeuttamistoimia. Tällöin päättyi muun muassa 3–6-vuotiaille lapsille suunnattu leikkikerhotoiminta. Kerhot tarjosivat lapsille mahdollisuuden harjoitella sosiaalisia taitoja, luoda suhteita ikätovereihin ja osallistua pedagogisesti suunniteltuun toimintaan ennen esiopetukseen siirtymistä. Samalla ne mahdollistivat perheille joustavia lastenhoidon ratkaisuja ja tukivat arjen sujuvuutta. Leikkikerhot ovat kunnan kannalta myös erittäin kustannustehokas varhaiskasvatuksen muoto. Mikäli kaikki ikäryhmän lapset päätyisivät hakemaan päiväkotipaikkaa, nykyinen palveluverkko ylikuormittuisi.

Muutosten jälkeen osa lapsiperheille suunnatusta kerho- ja vertaistoiminnasta on painottunut aiempaa enemmän seurakunnan järjestämiin palveluihin. Kunnan leikkikerhojen lopettamispäätöksen yhtenä perusteluna mainittiin kaikille kuntalaisille avoimet kerhot seurakunnan järjestämänä. Nyt seurakunta kehittää omaa lapsiperhetoimintaansa, minkä vuoksi on ajankohtaista tarkastella myös kunnan avoimen varhaiskasvatuksen palveluita osana laajempaa kokonaisuutta. Tavoitteena tulee olla palvelurakenne, jossa kunnan, seurakunnan ja muiden toimijoiden tarjoamat palvelut täydentävät toisiaan tarkoituksenmukaisella tavalla ilman tarpeetonta päällekkäisyyttä.

Samalla on tärkeää huolehtia siitä, että perheillä on mahdollisuus valita omaan elämäntilanteeseensa sopivia lastenhoidon ratkaisuja. Myös kotihoitossa olevilla lapsilla tulisi olla mahdollisuuksia harjoitella sosiaalisia taitoja, rakentaa vertaissuhteita ja osallistua pedagogisesti suunniteltuun toimintaan ennen esiopetukseen ja kouluun siirtymistä. Kontiolahdella on lisäksi ajoittain ollut haasteita varhaiskasvatuspaikkojen riittävydessä, ja Uuroon suunniteltu uusi päiväkoti on vielä hankkeen valmisteluvaiheessa, mikä korostaa tarvetta tarkastella lapsiperheille tarjottavia palveluita kokonaisuutena.

Me allekirjoittaneet valtuutetut näemme, että nyt olisi hyvä mahdollisuus selvittää, miten avoimen varhaiskasvatuksen palveluita voitaisiin kehittää osana laajempaa lapsiperheiden hyvinvointia tukevaa kokonaisuutta. Samalla tulisi arvioida mahdollisuudet hyödyntää ulkopuolista hankerahoitusta sekä rakentaa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa Kontiolahden oma toimintamalli, joka vahvistaa perheiden hyvinvointia, lasten osallisuutta ja perheiden valinnanmahdollisuuksia.

Edellä esitetyn perusteella me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Kontiolahden kunta lisää leikkikerhoa tai vastaavaa toimintaa joko kunnan omana palveluna tai seurakunnan kanssa yhteistyössä ja selvittää avoimen varhaiskasvatuksen palveluiden kehittämismahdollisuuksia yhteistyössä seurakunnan ja muiden keskeisten toimijoiden kanssa sekä valmistelee esityksen lapsiperheiden hyvinvointia, lasten sosiaalista kehitystä ja perheiden valinnanmahdollisuuksia tukevan palvelukokonaisuuden kehittämisestä.

Kontiolahdella 15.6.2026

Susanna Tuomas